

تفسیر 20 کمیته تفاسیر استانداردهای بین‌المللی
گزارشگری مالی
مخارج باطله‌برداری در مرحله تولید معادن سطحی

تفسیر 20 کمیته تفاسیر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مخارج باطله‌برداری در مرحله تولید معادن سطحی

ارجاع

- مفاهیم نظری گزارشگری مالی
- استاندارد بین‌المللی حسابداری 1 ارائه صورتهای مالی
- استاندارد بین‌المللی حسابداری 2 موجودیها
- استاندارد بین‌المللی حسابداری 16 املاک، ماشین‌آلات و تجهیزات
- استاندارد بین‌المللی حسابداری 38 داراییهای نامشهود

پیش‌زمینه

1. در عملیات معدنکاری سطحی، واحدهای تجاری ممکن است ناچار باشند باطله‌های معدنی ("روباره") را به منظور دستیابی به ذخایر سنگ معدنی خارج کنند. به این فعالیت خارج کردن باطله، "باطله‌برداری" گفته می‌شود.
2. طی مرحله توسعه معدن (قبل از آغاز تولید)، مخارج باطله‌برداری معمولاً به عنوان بخشی از بهای تمام شده استهلاک‌پذیر ساخت، توسعه و احداث معدن به حساب دارایی منظور می‌شود. این مخارج که به بهای تمام شده منظور شده است، بر مبنای سیستماتیک، معمولاً با استفاده از روش آحاد تولید، از زمان شروع تولید مستهلک می‌شود.
3. واحد تجاری معدنی ممکن است برداشت روباره و تحمل مخارج باطله‌برداری را طی مرحله تولید معدن ادامه دهد.
4. مواد خارج‌شده هنگام باطله‌برداری در مرحله تولید، لزوماً 100 درصد باطله نیست؛ اغلب ترکیبی از سنگ معدنی و باطله است. نسبت سنگ معدنی به باطله می‌تواند دامنه‌ای بین درجه پایین غیراقتصادی تا درجه بالای سودآور داشته باشد. از برداشت موادی با نسبت پایین سنگ معدنی به باطله، ممکن است برخی مواد قابل استفاده تولید شود که برای تولید موجودی می‌تواند بکار رود. همچنین، برداشت این مواد ممکن است امکان دسترسی به سطوح عمیق‌تر مواد را فراهم کند که نسبت سنگ معدنی به باطله بالاتری دارند. بنابراین، در نتیجه فعالیت باطله‌برداری دو مزیت برای واحد تجاری وجود دارد: سنگ معدنی قابل استفاده که می‌تواند برای تولید موجودی مورد استفاده قرار گیرد و افزایش دسترسی به مقادیر بیشتر موادی که در دوره‌های آتی استخراج خواهد شد.

تفسیر 20 کمیته تفاسیر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
مخارج باطله‌برداری در مرحله تولید معادن سطحی

5. در این تفسیر، زمان و نحوه به حساب گرفتن جداگانه این دو مزیت ناشی از فعالیت باطله‌برداری و نیز نحوه اندازه‌گیری این مزایا، در ابتدا و در دوره‌های بعد مطرح می‌شود.

دامنه کاربرد

6. این تفسیر برای مخارج برداشت باطله که طی مرحله تولید معدن در معدنکاری سطحی تحمل می‌شود ("مخارج باطله‌برداری تولید") کاربرد دارد.

مسائل

7. این تفسیر به مسائل زیر اشاره دارد:
- الف. شناسایی مخارج باطله‌برداری تولید به عنوان دارایی؛
- ب. اندازه‌گیری اولیه دارایی فعالیت باطله‌برداری؛ و
- پ. اندازه‌گیری بعدی دارایی فعالیت باطله‌برداری.

اجماع

شناخت مخارج باطله‌برداری تولید به عنوان دارایی

8. به میزانی که مزیت ناشی از فعالیت باطله‌برداری به شکل موجودی تولیدشده تحقق می‌یابد، واحد تجاری باید مخارج فعالیت باطله‌برداری را طبق اصول استاندارد بین‌المللی حسابداری 2 موجودیها به حساب منظور کند. در صورتی که این مزیت، افزایش دسترسی به سنگ معدنی است، واحد تجاری باید در صورت احراز معیارهای بند 9 زیر، این مخارج را به عنوان دارایی غیرجاری شناسایی کند. در این تفسیر به دارایی غیرجاری با عنوان "دارایی فعالیت باطله‌برداری" اشاره می‌شود.

9. واحد تجاری باید دارایی فعالیت باطله‌برداری را تنها در صورت احراز تمام شرایط زیر، شناسایی کند:

الف. جریان منافع اقتصادی آتی (افزایش دسترسی به بدنه سنگ معدنی) مرتبط با فعالیت باطله‌برداری به واحد تجاری محتمل باشد؛

ب. واحد تجاری بتواند جزئی از بدنه سنگ معدنی را که دسترسی به آن افزایش یافته است، مشخص کند؛ و

پ. مخارج مربوط به فعالیت باطله‌برداری مرتبط با آن جزء، به‌گونه‌ای قابل اتکا، قابل اندازه‌گیری باشد.

10. دارایی فعالیت باطله‌برداری باید به عنوان اضافات دارایی موجود یا بهبود آن به حساب منظور شود. به بیان

مخارج باطله‌برداری در مرحله تولید معادن سطحی

دیگر، دارایی فعالیت باطله‌برداری به عنوان بخشی از دارایی موجود به حساب گرفته می‌شود.

11. طبقه‌بندی دارایی فعالیت باطله‌برداری به عنوان دارایی مشهود یا نامشهود، همانند دارایی موجود است. به بیان دیگر، ماهیت دارایی موجود تعیین می‌کند که واحد تجاری دارایی فعالیت باطله‌برداری را باید به عنوان مشهود یا نامشهود طبقه‌بندی کند.

اندازه‌گیری اولیه دارایی فعالیت باطله‌برداری

12. واحد تجاری باید در ابتدا دارایی فعالیت باطله‌برداری را به بهای تمام شده، یعنی تجمیع مخارجی که بطور مستقیم برای انجام فعالیت باطله‌برداری تحمل می‌شود و دسترسی به جزء مشخصی از سنگ معدنی را افزایش می‌دهد، به اضافه تخصیص مخارج سربار مستقیماً قابل انتساب، اندازه‌گیری کند. ممکن است برخی عملیات جانبی همزمان با فعالیت باطله‌برداری تولید انجام گیرد که برای ادامه فعالیت باطله‌برداری تولید طبق برنامه، ضروری نباشد. مخارج مرتبط با این عملیات جانبی نباید در بهای تمام شده دارایی فعالیت باطله‌برداری منظور شود.

13. هنگامی که مخارج دارایی فعالیت باطله‌برداری و موجودی تولیدشده، جداگانه قابل تشخیص نباشد، واحد تجاری باید مخارج باطله‌برداری تولید را با استفاده از یک مبنای تخصیص که مبتنی بر معیار اندازه‌گیری مربوط به تولید است، بین موجودی تولیدشده و دارایی فعالیت باطله‌برداری تخصیص دهد. این معیار اندازه‌گیری تولید باید برای جزء مشخص شده از بدنه سنگ معدنی محاسبه شود و باید به عنوان مبنایی برای تشخیص میزان فعالیت اضافی که برای ایجاد منافع آتی باید انجام شود، مورد استفاده قرار گیرد. نمونه‌های این معیار عبارتند از:

الف. مخارج موجودی تولیدشده در مقایسه با مخارج مورد انتظار؛

ب. حجم باطله استخراج شده در مقایسه با حجم مورد انتظار، در حجم معینی از تولید سنگ معدنی؛ و

پ. محتوای مواد معدنی سنگ معدنی استخراج شده در مقایسه با محتوای مواد معدنی که انتظار می‌رود از مقدار معینی از سنگ معدنی تولیدشده استخراج شود.

اندازه‌گیری بعدی دارایی فعالیت باطله‌برداری

14. پس از شناخت اولیه، دارایی فعالیت باطله‌برداری باید به بهای تمام شده یا مبلغ تجدید ارزیابی شده آن پس از

تفسیر 20 کمیته تفاسیر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی
مخارج باطله‌برداری در مرحله تولید معادن سطحی

کسر استهلاک و زیانهای کاهش ارزش، به شیوه‌ای همانند دارایی موجود که بخشی از آن است، به حساب گرفته شود.

15. دارایی فعالیت باطله‌برداری باید بر مبنای سیستماتیک، طی عمر مفید مورد انتظار جزء مشخص‌شده بدنه سنگ معدنی که در نتیجه فعالیت باطله‌برداری، بیشتر در دسترس قرار گرفته است، مستهلک شود. روش آحاد تولید باید بکار رود مگر اینکه روش دیگری مناسب‌تر باشد.

16. عمر مفید مورد انتظار جزء مشخص‌شده بدنه سنگ معدنی که برای استهلاک دارایی فعالیت باطله‌برداری مورد استفاده قرار می‌گیرد با عمر مفید مورد انتظاری که برای استهلاک خود معدن و داراییهای مرتبط با عمر معدن استفاده می‌شود، متفاوت است. استثنا بر این مورد، شرایط نادری است که در آن، فعالیت باطله‌برداری، دسترسی به کل باقیمانده بدنه سنگ معدنی را افزایش می‌دهد. برای مثال، این مورد ممکن است نزدیک به پایان عمر مفید معدن رخ دهد که جزء مشخص‌شده بیانگر آخرین بخش از بدنه معدن است که استخراج خواهد شد.

تفسیر 20 کمیته تفاسیر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مخارج باطله‌برداری در مرحله تولید معادن سطحی

پیوست الف

تاریخ اجرا و گذار

این پیوست بخش جداشدنی این تفسیر است و همانند سایر بخشهای این تفسیر لازم‌الاجرا است.

الف1. واحد تجاری باید این تفسیر را برای دوره‌های سالانه‌ای که از اول ژانویه سال 2013 یا پس از آن شروع می‌شود، بکار گیرد. بکارگیری پیش از موعد مجاز است. اگر واحد تجاری این تفسیر را پیش از موعد بکار گیرد، باید این موضوع را افشا کند.

الف2. واحد تجاری باید این تفسیر را برای مخارج باطله‌برداری تولید تحمل‌شده در ابتدای نخستین دوره ارائه‌شده و پس از آن بکار گیرد.

الف3. همانند ابتدای نخستین دوره ارائه‌شده، هرگونه مانده دارایی شناسایی‌شده در گذشته که ناشی از فعالیت باطله‌برداری انجام گرفته طی مرحله تولید بوده است ("دارایی باطله‌برداری پیشین") باید به عنوان بخشی از دارایی موجود که فعالیت باطله‌برداری مرتبط با آن است، به میزانی که از جزء قابل تشخیص بدنه سنگ معدنی که دارایی باطله‌برداری پیشین می‌تواند به آن مرتبط باشد، باقی مانده است، تجدید طبقه‌بندی شود. این مانده‌ها باید طی باقیمانده عمر مفید مورد انتظار جزء مشخص‌شده بدنه سنگ معدنی که هر مانده دارایی باطله‌برداری پیشین مرتبط با آن است، مستهلک شود.

الف4. اگر هیچ جزء قابل تشخیصی از بدنه سنگ معدنی که دارایی باطله‌برداری پیشین مربوط به آن است، وجود نداشته باشد، این مانده باید در سود انباشته ابتدای دوره در شروع نخستین دوره ارائه شده شناسایی شود.